

ՊԻԼ ԽՈՒՆՈՒՆ շՈՆՆԱ պիր Իսպաթ
 Երբ քի պիր Իմբերաթօր Իլէ պիր օր-
 տու մօղլուպ օլուրլար, լաքին պիր միլ-
 լէթ մութլագ սուրէթտէ մաղլուպ օ.

լուսնամարդ, Պիւլիւք պիւր միլիթ, իւզէ-
րինէ հիւսնում օլունուպ, վէ մունթա-
զում պիւր օրտու թարափընտան մաղ-
լուպ օլունտուգտա համիսի պուլուն-
մատըղը վէ էհալիսին զէնկին վէ ախ-
լեազը պօղուլմուշ օլունուղու իշին ֆէլա-
քէթլէրէ ուղըար, իմտի ֆաթիհ, պիւ-
թիւն մէմէքէթի եաղմանա վէ աթէշէ
վիրէրէք, մէգքիւր համիլէրի պուլմադ
խրտմէթին քէնտիսի իւզէրինէ ալաճադ
վէ պիւրիմ Արթալըն, սէֆալթ աս-
քէրլէրի թէսիյէ իյլէտիկի ասկէրլէրի
հուսուլէ կէթիլէրէք տիր, վէ պէօլէ
ասկէրլէրի իսէ վիրանէլէրին իշինտէ չօդ
տուր :

Պունլար օլ ասկէրլէր տիրլէր քի,
արթըզ գայպ իտէճէք հիշ պիր շէյլէ-
րի պուլունմանա, զիեատէ գաղան-
մադ հալիստէ պուլունմադտա տըրլար,
չիւնքի, գայպ իթմիշ օլունուղալընը,
տիւլմէնին մէալիքիտէն եհնիտէն ա-
լապիլիլէրէ :

Բուսիտան կէշէլիմ Իսթանբուս,
1808 սէնսինտէ, բայիթաթ ալընմը
վէ հաթթա պիր Ֆրանսըզ հիւքմ.
տարըն իտարէսի թահտընտա պուլուն-
մադտա, լաքին պիւթիւն միլիթ ա-
եաղա գալըմը իտի : Իսթանբուս տա-
լի, Ֆրանսըզ օրտուսունա զալիպ կէ-
լէն, էհալիսին խուսուլմէթի, վէ թէշէ-
մին օլունմուշ իսթիլթ ֆալունմուշ
օլունմադ տըր, օրտա տալի, իս-
թանբուս ասաքիւր վիրէն ֆաթիհ օլ-
մուշ տուր : Նասըլ քի 1870 սէնսին-
տէ, էօյլէ տէ օլ վազըթ, ֆաթիհին
պարպալըլը վէ վահշի գուլվէթի սու-
լի իսթիլթ իյլէմէսի, մուգապէլէյի
պիւլիս պարպալըլըն տօղուրուր ի-
տի :

Իմտի նասըլ քի կէօրիւմէքտէ տիր
մէգքիւր էմալլար իսկիլիք, Ալմանա
վէ Պէրիգա զազէթտարընը պիւհրան-
լարըն թաստիք իթմէլէքտէ տիրլէր :
Գաւղի իսկիլիք, իսկիլիքա գայպ օլ-
մուշ տուր տէյի ինանըր, վէ անը մու-
հաֆազա իթմէտէն տուր օլուր, վէ
Լօնտրա տիւլմէնին էլինտէ պուլուն-
տուղու իշին, պիր զօնուս սիւրիւսի
կիպի Սքօչիաբը տիւլմէնէ թէրք իտէր,
Բօ Բարիս ալընսըն, կիյեօմ հաղթէթ-
լէրի, պուլունն իլէ բիւնքօտան պիր ի-
քիսնի վէ տէհէթլի ֆիլ գաղանմը օ-
լաճադ տըր : Պրիսնի ֆիլ, իմթէրաթօր
Նաբօլէն օլմուշ տուր : Կիյեօմ հաղ-
թէթլէրի, Նաբօլէնուն նէ ալմալը իտի,
վէ նէ տալի բէտտ իթմէլի իտի : Գը-
րալ Կիյեօմուն մէգքիւր հարէքէթի, ին
զիեատէ մէհուր ատամլարըն, զայլթ
պէօլիւք վէ միւս օլունմանա պիր
էհատէթ կէօրտիլէրինտէ իլէմէքտէ օլ-
տուղալըն պէօլիւք թաղսիլթալարտան
պիրիսի տիր : Պունլարըն քեաֆէսին-
տէն, վէ մէգքիւր քեաֆէսի վաղալար-
տան շու նէթիլէյի չըգարալտա տէրիք
քի, հէնուգ սահիհէն եաթօտ գէվլէն-
մէ թարղը իլէ Ֆրանսանըն ասկալի-
նի աճըմանը վազթի տէյիլ տիր : Պիգ
քի չօդ վազա կէօրմիւշ, վէ խուսուսի
իլէ տիւլմէն թօլրաղընտա ֆիւթուհա.
թըն մալի գաչա օլուր, վէ ուֆադ պիր
պօղուլմուշտան, նէ նէթիլէյի հասըլ
օլուր օլունուղու պիւլիլիք, պիգ էօյլէ
զանն օլունուղու քի, Ֆրանսըզլարըն սահի-
հէն աճըմադ իշին պիր աղ սապր իթմէք
լաղըմ կէլիլ :

Մ. տը Պիգմարըն Ֆրանսանըն ա-
ճըմադ կէօթիլմէսի, էվրօպաբը կիւ-
տիւթմիւշ տիր, Մ. տը Պիգմարըն,
1866 սէնսինտէն պէրու իլք տէֆա տըր
քի քէնտի իւզէրինէ կիւտիւթմիւշտիւր,
իշին սօնունա պէլէյլէլիմ. չիւնքի,
հէյ վահ, էօյլէ կէօրիւնիւր քի իւպու-

տէհէթլու մուհարէպէ հէնուգ եհնի
պաշլամադտա տըր : Սուհա կէլինճէ,
ֆաթիհ, սուհա արղիլէմէքտէ տիր,
լաքին, մաղլուպ օլանը, նամուսուս սու-
լէթտէ մուխաղէրաթա կիրիշմէք միւս-
քինսիլիկին տիւլար գըլըլ վէ տիւն-
եա գատար էսկի վէ հաղթըլ օլան շու
էսկի տարպը մէսէլին ունուլմուշ տուր.
Մէյեուսիլէթիտէ ֆիքիլիտէն պիւլի կէ-
միւշ թարիլէր պուլմասըն գօրգուսու-
լա, տիւլմէնի ասլա մէյեուսիլէթի
տիւլար գըլմաեալմա : Իմտի, պու-
կիւնքի կիւն, սուհ, նէ ֆաթիհ վէ նէ
տալի մաղլուպ օլմուշ օլան թարաֆ-
ընտան գապուլ օլունապիլիլ : Ֆրան-
սա կիպի մաղլուր պիր միլիթի սօն
թարիլէրէ միւրաճաթա մէհուր գը-
լան ճիւղաղը գալմադ, Ֆրանսա չիմ-
տիքի հալտէ, հիւր նէյիլ նամուս տու-
ղուսունու պէրթարաֆ իթմէքտիլին,
մուխաղէրաթա կիրիլմէք : (Մէգքիւր
լուղէթլէր էսէֆէ շաեան վէ ուղուր-
տուգ տըրլար, լաքին էվրօպատա գան-
լի ատամ պիւլիմ կիպի տիւլիւնմէք,
հաթթա Պիգմարըն պիւլի պիւլիմ կի-
պի տիւլիւնիւր) : Պիւթիւն տիւնեա
Ֆրանսանըն գարըլ գօյմասըն սա-
հիպ չըգմադտա վէ հիւր քէսին հիւս-
նի թէվէճիւհի անըն թարափընտա
տըր : Ֆրանսա, չիմտիլիք, եալընը
պիր ֆէֆէսինտէն, արղուլէրին իզհար
իտէպիլէն պիր աստամէյի գապուլ իյ-
լէտիկինտէ, կէրէք շիմտիքի վաղըթ-
տա վէ կէրէք իլէրուտէ քէնտի աղամէ-
թին գայպ իթմիւշ օլունադ տըր : Տի-
կիլ թարափտան, ֆաթիհ, քէսպ իյլէ-
տիկի զայլթ պէօլիւք ֆիւթուհաթլա-
րընը մէյլէթլինտէն վաղ կէշէլէք : Ի
քի մէհալմէթիւք մուգալմէթլէր, պիր-
պիլիլէրինէ չաթըմադտա տըրլար : Պու-
շէյ, Բարիս իւզէրինէ եւրիւլիւշ իթ-
մէքլիյին մուխաղէրաթա վէ էօնիւ ալըն-
մադ նէթիլէսի տիր, եանի տիմէք իս-
թլիլիք քի, մաղլուպ օլանլար, եա
քէնտի էսկի աղամէթլէրին էլտէ իտէ-
ճէլէր, վէ եաթօտ ֆաթիհ, եաղըն-
տա տէհէթլու պիր մուհարէպէնին էօ-
նիւնիւ ալմադ իշին տնլէրի մատտի վէ
մանէվի սուրէթլի քէնտի աղամէթլէ-
րինտէն տիւլիլմէլի տիր : Ֆրանսա,
քէնտի վիրան օլուն շէհիլ վէ քէօյլէ-
րինէ էսկի հալլէրինէ կէթիլտիւթտէն
սօնրա, նամուսուգ սուրէթտէ էլտէ ի-
տիլէն սուհու պաշլա պիր շէյի գու-
լանմաեալ, իլլա, թիւֆէնիլ թուլմադ
պիլիլէր հիւր ատամը սիւհալաթտըրմաեա
գուլլանաճադ տըր, չիւնքի շէհիլ վէ
քէօյլէրինին զիեատէսիլլէ խորապ իտիլ-
միւշ վէ աթէշէ վիրիլմիւշ օլունուղունու
ասլա ունուլտամաեաճադ տըր :

Ֆաթիհ, նասըլ քի պիր ատամ տա-
վարարըն իշինտէն պէյլիտիլին այը-
րըպ ալը գօր, էօյլէ տէ իշին կէլէն պիր
թաղըմ ատամը սէյլմէքտէ վէ անլէրի
էպէտի սուրէթտէ քէնտի վաթանլարըն-
տան այըրմադ իսթմէլէքտէ տիր : Իմտի
պէն թամ 42 սէնէ Ֆրանսատա իղամէթ
իթմիւշիմ, վէ զայլթ իսթիլիւր վէ զի-
եաթիսիլլէ թէհիլիւպէքաբ օլմուշ օլ-
տուղում իշին հաղըգաթլը հուլի աշի-
քաբ սուրէթտէ կէօրէպիլմէքտէ վէ
մուլթադ սուրէթտէ շուհա իղան օլուն-
շում տուր քի, նասըլ քի Բուսիալըլար
քէնտի վաթանտաշլարըն սաթմաղուր
էօյլէ տէ Ֆրանսանըն հիւ պիր վաղըթ
Ֆրանսըզլարըն սաթմաեաճաղար տըր,
Կէյտի օլ վաղըթ քի հիւքիւմտարըն,
ինանլարըն գօյուն կիպի իսթէտիլլէրի
կիպի ալըպ սաթարըլար իտի :

Ֆաթիհ, Ֆրանսանըն օն տէֆա զի-
եատէ խարապ իտէպիլիլէր, էլլանտէն 5
օն էեալէթլէրինէ ալապիլիլէր, լաքին

մէգքիւր էեալէթլէրի քէնտիսինէ թէրք
իտէն աստամէյի իմալար պիր թէք
Ֆրանսըզ պիւլի պուլմաեաճադ տըր :

Նասըլ քի Ֆրանսա էեալէթլէրի էօյ-
լէտէ Ալմանա էեալէթլէրի իւզէրինէ
էֆէքաբըմ պու տուր, էվրօպա, իլք
էվլէլ պալէտտէ զիքը օլունան սէպէպէ-
րէ վէ պատէհու բօլիթիլաճա սէպէպ-
լէրէ մէպի, Բէն զըեալընտա վաղը
էեալէթլէրին ֆէթիհ օլունմասընա միւսա-
տտէ իտէմէք :

Նասըլ քի կէօրիւմէքտէ տիր, էվ-
րօպա զաղէթալարը, պէօլիւք պիր եան-
լըլ էֆէքաբ նէշը իյլէմէքտէ տիրլէր,
եալընը վաղալարըն հաղը վարտը,
վաղալար պու կիւնքի կիւն Ֆրանսաբը
սուհու գապուլ իտէմէք պիր հալէ կի-
րիֆթար իյլէմիւշ տիր : Սուհ գօր էլէ
Ֆրանսաեա գապուլ իթտիլիլէք տիր,
լաքին նէ շարթլարը, վէ էօյլէ պիր
սուհ նէ գատար վաղըթ տէվամ իտէ-
ճէք տիր :

ԳՕՆԹ ՊԱՐԹ* * *

ՊԱՅԵՆԻՆ ԹԵՊՐԻՆԵԻ ԶԻՄՄԵԹԻ

Մարէշալ Պաղէն, Նօր նամ Պէլէի-
գա զաղէթալարը, աթիտէքի մէքթու-
պու եաղմը տըր :

Մ. Կամպէթմանըն պէեաննամէսի
իւզէրինէ եաղմը օլունուղունուգ պահար
օղունում :

Շաղղընը վար տըր. Բէն օրտու-
սու, պիր խալին (մատնիլ) իթաթ
իթմէլի տէյիլ իտի :

Պէօլէ պիր ֆաթիտ միւթալմանը-
գա ճէվապ վիրմէքիւղը, հոկտեմբեր
26 վէ 28 տէ վուգու պուլան տիվանը
հարպարտան սօնրա, օրտուեա տա-
ղըթլան կիւնիւք էմրնամէնին սուրէ-
թին (քի գաթնէն շու օլունմուշ տուր),
սիգէ կէօնտէլմէքլիլ քեաֆի ատտ ի-
տէրիմ :

Մ. Կամպէթման, նէ սէօյլէտիլին
անլամադտա տըր կիպի կէօրիւնիւր.
քէվալիք, պէնիմ թիւհիլ իտարէմ-
տէ պուլունան ասաքիլին իքի գաթը օ-
լան տիւլմէնէ գարըլ, իւշ այ միւթէ.
մատնիլ ուղըշմըլ, վէ տալիմա, օր-
տուսուն գուլլէյի մէվուտէսինի պաղը
սաղալմըլ օլունուղում հալտէ, պէնի ա-
եաղաբըպ, թալիպ (գատապարտի)
իթմէյի չըգըլտըլընտա, Մէյ օրտու-
սունուն պուլունտուղու մէվլընտան
խապըրտար տէյիլ իտի տէյի կէօրիւ-
նիւր :

Պիրմիւհաղաթ բէյտա իթմէք ի-
շին մէվլըյի իծրալէ գօյմուշ օլունուղում
ճահտ ու իղաթաթլը պօշա կիտիպ,
Թուրտա պուլունան հիւքիւմէթտէն,
հիւ պիր իսթար ալամաթըլմ տըր :

Մէյ օրտուսունտան, պիր նէֆիլ
օֆիլիւալ, վէ 42.350 նէֆիլ ասաքիլ,
տիւլմէնին աթէշինտէն վուրուլմուշ, վէ
մէգքիւր օրտու, կիրիլիլիլ հիւր գալ-
ղաթընտա քէնտիսին տիւլմէնէ թանըթ.
մըլ տըր :

Պէօլէ պիր օրտու, խալինլէրտէն,
վէ ալաղալարտան թէլէթի օլմուշ օլա-
մադ :

Պաղը գալան 65,000 նէֆիլ սահիհ
ճէնքիլէր էլլինտէն սիւհա պըրադտըր-
մըլ օլան շէյ, եալընը, աճըլը, վէ
նիղաթաթլը ասաքիլիլէ պօղուղուղու օլ-
մուշ տուր :

Ասաքիլին էթ եիւզիւնտէն կէօր-
տիլիւ մահրումիլէթի խաֆիֆէթմէք
իշին, պարիլլէրի պօղաղալմադ լաղըմ
էլլիլ օլունուղունտան, թօլմուլար վէ
սիւհալիլէր, պարիլիլիլ գալմըլար իտի :

Էկէր, Մէյ օրտուսու, օլ գատար
շէնաթ վէ վաթանլէրիլիլիլ իպրաղ
իթմիւշ օլմասա իտի, հոկտեմբեր այըն
իլք նըսթընտա, սիւհալարը պըրաղըր

իտի, չիւնքի օլ վաղըթլար, ասաքիլին
թալիլին, ատամ պաշլան կիւնտէ 300
կրամ ֆէնա էթմէք օլուպ, սօն կիւնլէր-
տէ իսէ, օ տալի 250 կրամ ինտիլի-
միշ իտի :

Պունլարըն իւզէրինէ գամմ իտին,
20,000 ն ֆէր խալիլա վէ եաղալըլար
պուլունմադը հալինին, վէ իւհալարը
իլէքէնէք ըատտէլէրինէ կէլիլ, վէ
քէնտիլիլ տալի, սաղանաղար իլէ
եաղան եաղմուր ալընտա գալմըլ օլ-
տուլարընը գարաթըլը մէնգարէսինի :

Ֆրանսա, տալիմա, պիգիմ հալ
ու մէվլըմըլ իւզէրինէ ալտաթըլմըլ տըր,
Պունուն սէպէպիլին պիլմէմ. լաքին պիր
կիւն, սահիհիլէք մէյտան չըգաճադ
տըր : Բէնտի վաղիֆիլիլիլ իծրա իթ-
միւշ օլունուղունուգ զըմընտա, գամիլի-
միւշ ըահաթ տըր :

(ՊԱՅԵՆ)

ՏԱԽԻԼ ԻՅԻ

Եհնի • Ազիլիլէ վաթօր գուլման-
եաթ • (սապըզ Ֆէվալիտի Օսմանիլէ),
կէշէն բաղար իթմէլի կիւնիւ, Ֆաղըլ
Սուլթանա Բալա հաղըթլէրինին ըի-
տէթի թահթընտա օլարադ, գաթիլէն
թէշէթի օլունուգ, խաղիլին խասսա
Նաղըլը Մէհմէտ Ռիւշտի Բալա հաղ-
րէթլէրի, վէ Գապուլի Էֆէնտի, Արիս-
թիտի Պալթաճը Պէյ, վէ Եալիլ Վա-
սիֆ վէ Եալիլ խրիսթաքի էֆէնտիլէր,
վէ Մ. Գամմուս, Մ. Գարաբաճուս, վէ
Մ. Վլաթթօ ճէնապէլի տալի, մէգ-
քիւր գուլմանեանն տիրէթթըրուղու-
նու • տէրիւհտէ իյլէմիւշ տիր :

Մէգքիւր գուլմանեանն սէրմալիլի,
պիր միլեօն օսմանը լիւրաթ օլուգ,
պունուն նըսթը իլէ, տէր հալ էհնի
վաթօրալ սաթըն ալընաճադ, վէ նըսթը
տալի, գուլմանեանն էլլմ օլուն սա-
լիլ էեալարըն սաթի իտիլէք տիր :

Իսթանպուլ Թարմուլ արապա-
լարը Եօլունուն տէմիլլէրի, Սիքէճի
Իսթիլիլ եաղընլարը գալտըրմարընա
վաղ իտիլմէյի պաշլանմըլ տըր :

Գարաքէյ քէօրիւսինտէն, Գա-
լաթ կիւմրիլիլէ գատար, տէնիլ գը-
եաթընտա պիր բիւշա եաթըլմաթ իշին,
խարիթաթը հաղըլլանմադտա իմիւշ :

Բուլմէլի տէմիլ Եօլունուն, Բիւ-
շիլէքէթմէյի գատար իլլէքէթէք օ-
լան խաթթը իշին, իւշ զըլմա գարա
վաթըլարը իսթանպուլ վաթըլ օլմուշ օ-
լուպ, Եհնի գուլլէյի կէօնտէլիլիլէր
տիր :

Կէշէն բաղար կիւնիւ, Գալաթա
համալարընտան պիրիսի, իսթիլին մի-
նասիպէթի իլէ քէնտի տօթլարը թա-
րափընտան քէնտիսինէ վիրիլէն պիր
զիեաթիլտէն տէնտիլիւնտէ, ֆիւհ-
ճէթէն վէֆաթ իյլէմիւշ տիր :

ՍՕՆ ՇԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ԲՈՒՍԻԱ ՄԵՍԵԼԵՍԻ

Վիլնիւս, 19 նոյ.

Պալալալիլ Կաղէթ տը Վիլնիւ զաղէ-
թաթ, Մ. տը Պալալիլ իսթիլիլ իյլէմիւշ
օլմաթը զըմընտա շուհու պուլան իլէվա-
թուրու, քէզա Ալթըրիա թէտարիլէթաթը
հարպիլէտէ պուլունմադտա տըր տէլի շու-
եու պուլան թէվաթուրու եալանա չըգար-
մըլ տըր, Բէլթաթան պիրիլիլիլինէ նէ-
գարէն, Բուսիանըն, Թիւրքիստան արաղի
զապիլ իլլէմիւշ սիւհալէ մէյ իյլէմէք իգ-
թիլաթը իւզէրինէ Մաճարիսթանըն բարա-
մէյթօ մէհիլիսիտէ սիւալլէր օլունմուշ տուր
Թուր, 19 նոյ.

Բուսիանըն միւզէքէթիլիլ ումուլիլէսի
Ֆրանսա հիւքիւմէթիլէ թէպիլիլ օլունմուշ
տուր, Բուսիանըն, Բուսիանըն, մաթիւ-

